

«Бекітемін»

ҚОӘДСБ «Дельфин»

Қостанай сәбилер үйі» КММ-сі
Бас дәрігердің м.а.

Баранова Я.В.

2023 жылғы « 4 » 09

**Қостанай облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасының «Дельфин»
Қостанай сәбилер үйі» Коммуналдық мемлекеттік мекемесінің сыбайлас
жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша
НҰСҚАУЛЫҚ**

Қостанай қаласы 2023 жыл

1-тарау. Қолдану аясы

1. Осы Нұсқаулық сыбайлас жемқорлық сипаттағы әрекеттерге не жататынын айқындайды, Қостанай облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасының «Дельфин» Қостанай сәбилер үйі» Коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Мекеме) қызметкерлерінің іс-әрекеттерінің тәртібін сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдайдың оқиғасы.

2. Осы құжат Мекеменің барлық құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды тұлғаларының танысуы және пайдалануы үшін міндетті болып табылады.

3. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажетті болып табылады және олар нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеуші ретінде қарастырылмауы керек.

2-тарау. Глоссарий

4. Нұсқаулықта қолданылатын негізгі ұғымдар мен аббревиатуралар:

- **Сыбайлас жемқорлық** – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе делдалдар арқылы жеке өзіне не үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды беру арқылы осы адамдарды параға сатып алу.

- **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл** – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың салдарларын жою жөніндегі қызметі.

- **Параға коммерциялық сатып алу** - Коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оның өзінің қызмет бабын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ параға сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүдделеріне қызметі бойынша жалпы қамқорлығы немесе салғырттығы үшін оған мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету

Лауазымды адам – тұрақты, уақытша немесе арнаулы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;

- **Мүдделер қақтығысы** – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына алып келуі мүмкін;

- Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамның не оған теңестірілген адамның немесе жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамның не лауазымды адамның, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамының өзіне немесе басқа адамдарға ақша, бағалы қағаздар, өзге мүлік, мүлікке құқық немесе мүлік сипатындағы пайда түрінде жеке өзі немесе делдал арқылы **Пара алуы**;

- Адамның пара берушінің заңды мүддесіне залал келтіретін әрекеттер істелетінін айтып қорқыту әрекетін жасап пара талап етуі немесе соңғыны өзінің құқықтық мүдделеріне тиетін зиянды зардаптарды болдырмау мақсатында пара беруге мәжбүр болу жағдайына жеткізу параны **қорқытып алу болып табылады.**

3-тарау. Жалпы Ережелер

5. Қазақстан Республикасында пара алу және беру әрекеттері заңсыз болып табылады және Қылмыстық кодекске және Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекске жатады.

Егер лауазымды адамның туыстары мен жақындарына оның келісімімен ақша, өзге де мүлік түріндегі мүліктік пайда не материалдық қызмет көрсету берілсе не ол бұған қарсы болмаса және өзінің қызметтік өкілеттіктерін пара берушінің пайдасына пайдаланса, лауазымды тұлғаның әрекеті пара алу ретінде саралануы керек.

- Қазақстан Республикасындағы қолданыстағы заңнамаға сәйкес өтеусіз берілетін, бірақ төленуге жататын мүліктік игіліктер ақшамен, бағалы қағаздармен және өзге де мүлікпен бірге параның және коммерциялық параның заты болуы мүмкін (туристік жолдамалар беру, пәтерді жөндеу, саяжай салу және т.б.) .

Мүліктік сипаттағы артықшылықтарды, атап айтқанда, берілген мүліктің, жекешелендірілген объектілердің құнын төмендету, жалдау төлемдерін және банктік несиелерді пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелерді төмендету деп түсіну керек.

6. **Пара алу және пара беру** – бір қылмыстық модельдің екі толыққанды жағы. Егер пара туралы айтатын болсақ, бұл пара алатын (пара алушы) және оны беретін (пара беруші) бар дегенді білдіреді.).

7. **Пара алу** - аса қауіпті қызметтік қылмыстардың бірі болып табылады, әсіресе егер ол адамдар тобымен жасалса немесе бопсалаумен қатар жүрсе, ол лауазымды тұлғаның заңды немесе заңсыз әрекеті (әрекетсіздігі) үшін артықшылықтар мен жеңілдіктер алуынан тұрады.

8. **Пара беру** – лауазымды тұлғаны заңды немесе заңсыз әрекеттерге (әрекетсіздікке) итермелеуге немесе берушінің пайдасына қандай да бір артықшылықтар беруге немесе алуға, оның ішінде жалпы қамқорлық немесе қызметте келісім жасау мақсатында жасалған қылмыс.

9. Паралық нәрсе болып:

- заттар, ақша, оның ішінде валюта, банк чектері мен бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бұйымдар, автомобильдер, азық-түлік, бейнеаппаратуралар, тұрмыстық техника және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, саяжайлар, гараждар, жер учаскелері және басқа да жылжымайтын мүліктер;
- жеңілдіктер: емделу, жөндеу және құрылыс жұмыстары, санаторлық-курорттық және туристік жолдамалар, шетелге саяхат, ойын-сауық және басқа да шығындарды тегін немесе жеңілдетілген бағамен төлеу;
- паракорлықтың жасырын түрі – несиеге немесе жоқ қарызды өтеу желеуімен банктен несие алу, төмендетілген бағамен сатып алынған тауарды төлеу, жоғары бағамен тауар сатып алу, жалақыны төлей отырып жалған еңбек шарттарын жасасу. пара алушыға, оның туыстарына, достарына жеңілдетілген несие алу, лекциялар, мақалалар, кітаптар үшін төлемақыны жоғарылату, казинода «кездейсоқ» ұтыс алу, қарызды кешіру, жалдау ақысын азайту, несие пайызын көтеру және т.б. болып табылады.

10. Мүдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу жөніндегі шектеулерді, тыйымдарды және талаптарды, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туғызу мақсатында жасалған өтініштер туралы жұмыс берушінің (жұмыс берушінің) өкілін хабардар ету міндетін, сондай-ақ оған қарсы күрес мақсатында белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды. сыбайлас жемқорлық.

Айта кету керек, кейбір сөздерді, қимылдарды және ым-ишараны басқалар пара беру туралы өтініш (нақыл) ретінде қабылдауы мүмкін. Мұндай өрнектерге, мысалы:

- «Мәселені шешу қиын, бірақ мүмкін»;
- «Алғысты нанға жаюға болмайды»;
- «Келісейік»;
- «Бізге көбірек дәлелді дәлелдер қажет»;
- «Параметрлерді талқылау керек»;
- «Ал, біз не істейміз?» және т.б.

Ұйым өкілдерімен және азаматтармен, әсіресе пайдасы шенеуніктердің шешімдері мен әрекеттеріне байланысты кейбір тақырыптарды талқылау да пара сұрау ретінде қабылдануы мүмкін.

Бұл тақырыптарға, мысалы:

- төмен жалақы және белгілі бір қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін қаражаттың жетіспеушілігі;
- сол немесе басқа мүлікті сатып алуға, осы немесе басқа қызметті алуға, туристік саяхатқа баруға ұмтылу;
- шенеуніктің туыстарының жұмысының болмауы;
- шенеуніктің балаларының оқу орындарына түсу қажеттілігі және т.б. жатады.

Лауазымды тұлғадан түсетін кейбір ұсыныстар, әсіресе, егер олар шешімдері мен әрекеттеріне пайдасы тәуелді ұйымдардың өкілдері мен азаматтарға жіберілсе, пара талап ету ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл тіпті мұндай ұсыныстар ізгі ниетпен айтылған және шенеуніктің жеке пайдасына ешқандай қатысы болмаса да мүмкін. Мұндай ұсыныстарға, мысалы, ұсыныстар жатады:

- лауазымды тұлғаға және (немесе) оның туыстарына жеңілдік беруге;
- анықталған бұзушылықтарды жою, мемлекеттік тапсырыс бойынша жұмыстарды орындау және қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және (немесе) сарапшылардың қызметтерін пайдалануға;
- белгілі бір қайырымдылық қорына ақша аудару;
- белгілі бір спорт командасын қолдау және т.б.

11. Сыбайлас жемқорлық пен коммерциялық пара алудың ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар.

Арандатушылықтар:

Қызметке жүгінген азаматтар тарапынан болуы мүмкін арандатушылықты болдырмау үшін бөлімшенің қызметін тексеретін лауазымды тұлғалар:

- келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киімдерді, портфельдерді, сөмкелерді және т.б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарынан кез келген бөтен заттар табылса, ешқандай тәуелсіз әрекет жасамай, дереу басшылыққа хабарлаңыз.

Қорқытып алу:

- пара алу және/немесе коммерциялық пара алу субъектісін қабылдауға дайын болу немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін дәрежі мәлімдемелер жасамай, өзін өте мұқият, сыпайы ұстауға;
- мұқият тыңдаңыз және сізге ұсынылатын шарттарды дәл есте сақтаңыз (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы және қызмет көрсету сипаты, параны аудару шарттары мен әдістері, коммерциялық пара алу нысаны, мәселелерді шешу реттілігі);
- пара және/немесе коммерциялық пара алу субъектісін беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге қалдыруға және келесі кездесуге сізге таныс орынды ұсынуға тырысыңыз;
- әңгімеде бастамашылық етпеңіз, көбірек «қабылдаңыз», әңгімелесушіге «сөйлеуге», мүмкіндігінше көбірек ақпарат беруге мүмкіндік беріңіз;
- пара беруге немесе коммерциялық пара алуға келіскен жағдайда сіздің мәселеніздің шешілетініне кепілдіктер туралы сұраңыз;
- егер сізде дауыс жазу құрылғысы болса, пара алу және/немесе коммерциялық пара алу туралы ұсынысты (жасырын) жазып алуға тырысыңыз;
- бұл фактіні жоғары басшылыққа жадынама түрінде хабарлауға;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына алдағы қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлама жіберу.

12. Мүдделер қақтығысы

- кез келген ықтимал мүдделер қақтығысынан сақ болу;

- мүдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігін болдырмау үшін шаралар қабылдау;
- пайда болған мүдделер қақтығысы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы сізге белгілі болған бойда жазбаша түрде тікелей басшыға хабарлау;
- тікелей басшымен келісім бойынша туындаған мүдделер қақтығысын жою бойынша шаралар қабылдауға;
- мүдделер қақтығысының тарапы болып табылатын қызметкердің қызметтік мәртебесін, ол белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан босатылғанға дейін және (немесе) мүдделер қақтығысына себеп болған пайдадан бас тартқанға дейін өзгертуге;
- қызметтік мінез-құлық талаптарын сақтау және мүдделер қақтығысын шешу үшін комиссия құру. Әр адам өз шешімін таңдауға ерікті. Бірақ, ол еркін адам ретінде қылмыстың жазасын алу керектігін түсінбесе болмайды

4-тарау. Егер сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұруды шешсеңіз, сіздің әрекеттеріңіз

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 байланыс орталығына өз қалауыңыз бойынша ауызша немесе жазбаша өтініш бере аласыз.

14. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлау нысандарының бірі жасырын шағым болып табылады. Бұл жағдайда жасырындыққа байланысты өтініш беруші жауап алуға сене алмайды, ал қылмыс туралы жасырын шағымның өзі қылмыстық істі қозғауға негіз бола алмайды, мұндай шағымда алдағы немесе жасалған қылмыс туралы мәліметтер қамтылған жағдайларды қоспағанда. қылмыстық құқық бұзушылықтар.

15. Пара бопсалау фактісі бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы арыз жазуыңыз қажет, онда мынаны нақты көрсету қажет:

- лауазымды тұлғалардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің атауы) сізден пара талап етуде немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара алуға итермелейді;
- қорқытып алынған параның (параның) мөлшері мен сипаты қандай;
- қандай нақты әрекеттері (немесе әрекетсіздігі) үшін сізден пара талап етілгені немесе коммерциялық пара алғаны;
- тікелей пара беру қай уақытта, қай жерде және қалай болуы керек немесе коммерциялық пара алу керек.

5-тарау. Сыбайлас жемқорлық жағдайындағы қызметкерлердің әрекеттерінің алгоритмі

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгінумен қатар қызметкерлер осы нұсқаулыққа сәйкес басшылықты хабардар ету бойынша шаралар қабылдауға міндетті.

Мекеменің бекітілген штаттық құрылымына сәйкес сыбайлас жемқорлық қылмыстар мен сыбайлас жемқорлық белгілері бар жағдайларды анықтау және/немесе оларға тап болған жағдайларда барлық қызметкерлердің іс-әрекеттерінің келесі алгоритмі әзірленді:

Мекеменің орталық аппаратының қызметкерлері

- цифрландыру бөлімінің, заң бөлімінің, сапа бөлімінің, мемлекеттік есеп департаментінің және олардың құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері жетекшілік ететін директордың орынбасарына және сәйкестік жөніндегі қызметкерге хабарлауға міндетті; бухгалтерлік есеп және есеп беру бөлімдері, бас дәрігердің орынбасарлары, бас есепші, еңбек инспекторы бұл туралы Сәйкестік жөніндегі қызметкерге және бас дәрігерге хабарлауға міндетті.

6-тарау. Бағыныштылардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін басшылардың жауапкершілігі

17. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшейту мақсатында қарамағындағылар функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық, коммерциялық парақорлық және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған және олардың кінәсі дәлелденген басшыларға жеке жауапкершілікті көздейтін норма көзделген. сот.

18. Егер Мекеменің қызметкері өзінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық қудалауға тартылса, бұл қызметкер Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қылмыстық жауапкершілікке тартылады. оның сотқа дейінгі тергеп-тексеру кезеңіндегі қызметтік міндеттері. Осы қызметкердің тікелей басшысы қызметкерді өзінің қызметтік міндеттерін орындаудан шеттету үшін тиісті шаралар қабылдауға міндетті.

19. Тәртіптік жауапкершілік мыналарды:

- түсініктемелер;
- сөгіс;
- қатаң сөгіс;
- Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу.

Басшы, егер оның тікелей бағыныштысына қатысты соттың заңды күшіне енген айыптау үкімі болса немесе қылмыстық істі оңалтуға жатпайтын негіздер бойынша (рахымшылық жасау, белсенді түрде өкіну, тараптардың татуласуы) қысқарту туралы шешім шығарылған болса, жұмыстан босату туралы арыз беруге міндетті. , т.б.).

Жұмыстан босату туралы өтініш басшыны лауазымға тағайындаған жауапты тұлғаға беріледі. Жұмыстан босату және тәртіптік жаза қолдану туралы шешім қабылдау осы лауазымға басшыны тағайындаған тұлғаның құзыретіне жатады.

Басшының жұмыстан шығу мерзімі 10 күнтізбелік күнді құрайды.

20. Тікелей бағыныңқылар:

- бас дәрігер үшін – оның орынбасарлары, бас бухгалтер, еңбек инспекторы, барлық әкімшілік қызметкерлер, комплаенс қызметкері;
- бас бухгалтер үшін – барлық бухгалтерлік есеп және есеп беру мамандары;
- заң секторы меңгерушісінің орынбасары үшін – кадрлық және құжаттамалық қамтамасыз ету, құқықтық қамтамасыз ету, сатып алу және келісім-шарттық қамтамасыз ету бөлімінің инспекторы;
- кадрлар бөлімінің инспекторы үшін – барлық құжаттамалық қамтамасыз ету;
- мемлекеттік сатып алуды басқарушы үшін – мемлекеттік сатып алу мәселелері бойынша барлық қызметкерлер;

21. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылықты тікелей бағынысты адам жасаса, басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай өткен соң жеке жауапкершілікке тартылатынын ескеру қажет.

Бұл ретте, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты адам жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы өз бетінше хабарлаған басшылыққа жоғарыда көрсетілген жауапкершілік қолданылмайды.

22. Мекеме қызметкері өзінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және басқа да қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған немесе Мекеме қызметкерлері сыбайлас жемқорлықпен, коммерциялық паракорлықпен және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтармен күресуде өзге де түрде көмек көрсететін қызметкер. функционалдық міндеттерін атқаратындар мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

23. Осы ереже сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат берген, заңға сәйкес жауапкершілікке тартылатын адамдарға қолданылмайды.

24. Мекеме қызметкерлері өздерінің функционалдық міндеттерін атқарған кезде сыбайлас жемқорлыққа, коммерциялық паракорлыққа және басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы тұруға жәрдемдесетін қызметкер туралы мәліметтер мемлекеттік құпия болып табылады және заңнамада белгіленген тәртіппен ұсынылады. Бұл ақпаратты жария ету заңмен белгіленген жауапкершілікке әкеп соғады.

7-тарау. Қорытынды ережелер

25. Нұсқаулық бас дәрігер бекіткен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні өткен соң қолданысқа енгізіледі.

26. Нұсқаулыққа енгізілген өзгертулер/толықтырулар оны бас дәрігер бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

«Утверждаю»

И.о. главного врача
КГУ «Костанайский дом
ребенка «Дельфин»
Управления здравоохранения
акимата Костанайской области
Баранова Я.В.
от «21» 08 2023 года

**Инструкция по противодействию коррупции
Коммунального государственного учреждения
«Костанайский дом ребенка «Дельфин»
Управления здравоохранения акимата
Костанайской области**

город Костанай 2023год

Глава 1. Область применения

1. Настоящая Инструкция определяет, что относится к действиям коррупционной направленности, устанавливает порядок действий работников КГУ «Костанайский дом ребенка «Дельфин» Управления здравоохранения акимата Костанайской области (далее Учреждение) в случае возникновения ситуации коррупционного характера.

2. Настоящий документ является обязательным для ознакомления и применения всеми структурными подразделениями и должностными лицами Учреждения.

3. Приведённые в настоящей Инструкции требования являются минимально необходимыми и не должны рассматриваться как исчерпывающие и/или ограничивающие для конкретного случая.

Глава 2. Глоссарий

4. Основные понятия и сокращения, используемые в Инструкции:

- **Коррупция** – незаконное использование лицами, занимающими ответственную государственную должность, лицами, уполномоченными на выполнение государственных функций, лицами, приравненными к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, должностными лицами своих должностных (служебных) полномочий и связанных с ними возможностей в целях получения или извлечения лично или через посредников имущественных (неимущественных) благ и преимуществ для себя либо третьих лиц, а равно подкуп данных лиц путем предоставления благ и преимуществ.

- **Противодействие коррупции** - деятельность субъектов противодействия коррупции в пределах своих полномочий по предупреждению коррупции, в том числе по формированию антикоррупционной культуры в обществе, выявлению и устранению причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений, а также по выявлению, пресечению, раскрытию и расследованию коррупционных правонарушений и устранению их последствий.

- **Коммерческий подкуп** - незаконная передача лицу, выполняющему управленческие функции в коммерческой или иной организации, денег, ценных бумаг или иного имущества, а равно незаконное оказание ему услуг имущественного характера за использование им своего служебного положения, а также за общее покровительство или попустительство по службе в интересах лица, осуществляющего подкуп.

- **Должностное лицо** – лицо, постоянно, временно или по специальному полномочию осуществляющее функции представителя власти либо выполняющее организационно-распорядительные или административно-хозяйственные функции в государственных органах, субъектах квазигосударственного сектора, органах местного самоуправления, а также в

Вооруженных Силах, других войсках и воинских формированиях Республики Казахстан

- **Конфликт интересов** – противоречие между личными интересами лиц, занимающих ответственную государственную должность, лиц, уполномоченных на выполнение государственных функций, лиц, приравненных к ним, должностных лиц и их должностными полномочиями, при котором личные интересы указанных лиц могут привести к ненадлежащему исполнению ими своих должностных полномочий.

- **Взятка** – получаемые лицом, уполномоченным на выполнение государственных функций, либо приравненным к нему лицом, или лицом, занимающим ответственную государственную должность, либо должностным лицом, а равно должностным лицом иностранного государства или международной организации лично или через посредника деньги, ценные бумаги, иные имущества, права на имущество или выгоды имущественного характера.

- **Вымогательство взятки** – требование лицом взятки под угрозой совершения действий, которые могут причинить ущерб законным интересам взяткодателя или представляемых им лиц, либо умышленное создание таких условий, при которых он вынужден дать взятку с целью предотвращения вредных последствий для правоохраняемых интересов.

Глава 3. Общие положения

5. Действия по получению и даче взятки в Республике Казахстан противозаконны и подпадают под действие Уголовного кодекса и Кодекса об административных правонарушениях.

В случае если имущественные выгоды в виде денег, иных имущества, оказания материальных услуг предоставлены родным и близким должностного лица с его согласия либо если он не возражал против этого и использовал свои служебные полномочия в пользу взяткодателя, действия должностного лица следует квалифицировать как получение взятки.

В соответствии с действующим в Республике Казахстан законодательством предметом взятки и коммерческого подкупа наряду с деньгами, ценными бумагами и иным имуществом могут быть выгоды имущественного характера, оказываемые безвозмездно, но подлежащие оплате (предоставление туристических путевок, ремонт квартиры, строительство дачи и т.п.).

Под выгодами имущественного характера следует понимать, в частности, занижение стоимости передаваемого имущества, приватизируемых объектов, уменьшение арендных платежей, процентных ставок за пользование банковскими ссудами.

6. **Получение взятки и дача взятки**, то две исчерпывающие стороны одной преступной модели если речь идет о взятке, это значит, что есть тот, кто получает взятку (взяткополучатель) и тот, кто ее дает (взяткодатель).

7. **Получение взятки** – одно из самых опасных должностных преступлений, особенно если оно совершается группой лиц или сопровождается вымогательством, которое заключается в получении должностным лицом преимуществ и выгод за законные или незаконные действия (бездействие).

8. **Дача взятки** – преступление, направленное на склонение должностного лица к совершению законных или незаконных действий (бездействия), либо предоставлению, получению каких-либо преимуществ в пользу дающего, в том числе за общее покровительство или попустительство по службе.

9. **Предметами взятки могут быть:**

- предметы, деньги, в том числе валюта, банковские чеки и ценные бумаги, изделия из драгоценных металлов и камней, автомашины, продукты питания, видеотехника, бытовые приборы и другие товары, квартиры, дачи, загородные дома, гаражи, земельные участки и другая недвижимость;

- выгоды: лечение, ремонтные и строительные работы, санаторные и туристические путевки, поездки за границу, оплата развлечений и других расходов безвозмездно или по заниженной стоимости.

- завуалированная форма взятки - банковская ссуда в долг или под видом погашения несуществующего долга, оплата товаров, купленных по заниженной цене, покупка товаров по завышенной цене, заключение фиктивных трудовых договоров с выплатой зарплаты взяточнику, его родственникам, друзьям, получение льготного кредита, завышение гонораров за лекции, статьи, и книги, «случайный» выигрыш в казино, прощение долга, уменьшение арендной платы, увеличение процентных ставок по кредиту и т.д.

10. Важно соблюдать ограничения, запреты и требования о предотвращении или о регулировании конфликта интересов, обязанность об уведомлении представителя нанимателя (работодателя) об обращениях в целях склонения к совершению коррупционных правонарушений, иные обязанности, установленные в целях противодействия коррупции.

Следует отметить, что некоторые слова, выражения и жесты могут быть восприняты окружающими как просьба (намеки) о даче взятки. К таким выражениям относятся, например:

- «Вопрос решить трудно, но можно»;
- «Спасибо на хлеб не намажешь»;
- «Договоримся»;
- «Нужны более веские аргументы»;
- «Нужно обсудить параметры»;
- «Ну, что делать будем?» и т.д.

Обсуждение определённых тем с представителями организаций и гражданами, особенно с теми из них, чья выгода зависит от решений и действий должностных лиц, может также восприниматься как просьба о даче взятки.

К числу таких тем относятся, например:

- низкий уровень заработной платы и нехватка денежных средств на реализацию тех или иных нужд;
- желание приобрести то или иное имущество, получить ту или иную услугу, отправиться в туристическую поездку;
- отсутствие работы у родственников должностного лица;
- необходимость поступления детей должностного лица в образовательные учреждения и т.д.

Определённые исходящие от должностного лица предложения, особенно если они адресованы представителям организаций и гражданам, чья выгода зависит от их решений и действий, могут восприниматься как просьба о даче взятки. Это возможно даже в том случае, когда такие предложения продиктованы благими намерениями и никак не связаны с личной выгодой должностного лица. К числу таких предложений относятся, например, предложения:

- предоставить должностному лицу и (или) его родственникам скидку;
- воспользоваться услугами конкретной компании и (или) экспертов для устранения выявленных нарушений, выполнения работ в рамках государственного контракта, подготовки необходимых документов;
- внести деньги в конкретный благотворительный фонд;
- поддержать конкретную спортивную команду и т.д.

11. Возможные ситуации коррупционной направленности и коммерческого подкупа, а также рекомендации по правилам поведения.

Провокации:

Во избежание возможных провокаций со стороны обратившихся за услугой граждан, должностных лиц, осуществляющих проверку деятельности подразделения:

- не оставлять без присмотра служебные помещения, в которых находятся посетители, и личные вещи (одежда, портфели, сумки и: т. д.);
- в случае обнаружения после ухода посетителя на рабочем месте или в личных вещах каких-либо посторонних предметов, не предпринимая никаких самостоятельных действий, немедленно доложить руководству.

Вымогательство взятки:

- вести себя крайне осторожно, вежливо, без заискивания, не допуская опрометчивых высказываний, которые могли бы трактоваться либо как готовность, либо как категорический отказ принять предмет взятки и/или коммерческого подкупа;

- внимательно выслушать и точно запомнить предложенные Вам условия (размеры сумм, наименование товаров и характер услуг, сроки и способы передачи взятки, форма коммерческого подкупа, последовательность решения вопросов);

- постараться перенести вопрос о времени и месте передачи предмета взятки и/или коммерческого подкупа до следующей беседы и предложить хорошо знакомое Вам место для следующей встречи;

- не берите инициативу в разговоре на себя, больше «работайте на прием», позволяйте собеседнику «выговориться», сообщить Вам как можно больше информации;
- поинтересуйтесь о гарантиях решения Вашего вопроса в случае Вашего согласия дать взятку или совершить коммерческий подкуп;
- при наличии у Вас диктофона постараться записать (скрытно) предложение о предмете взятки и/или коммерческого подкупа;
- доложить о данном факте в виде служебной записки вышестоящему руководству;
- обратиться с письменным или устным сообщением о готовящемся преступлении в уполномоченный орган по противодействию коррупции либо в Call-центр 1424.

12. Конфликт интересов:

- внимательно относиться к любой возможности конфликта интересов;
- принимать меры по недопущению любой возможности возникновения конфликта интересов;
- в письменной форме уведомить своего непосредственного начальника о возникшем конфликте интересов или о возможности его возникновения, как только Вам станет об этом известно;
- принять меры по преодолению возникшего конфликта интересов по согласованию с непосредственным руководителем;
- изменить служебные положения сотрудника, являющегося стороной конфликта интересов, вплоть до его отстранения от исполнения служебных обязанностей в установленном порядке, и (или) в отказе его от выгоды, явившейся причиной возникновения конфликта интересов;
- образовать комиссию по соблюдению требований к служебному поведению и урегулированию конфликтов интересов. Каждый человек свободен в выборе своего решения. Но, как свободная личность, он не может не осознавать, что преступление должно быть наказано

Глава 4. Ваши действия если Вы приняли решение противостоять коррупции

13. По своему усмотрению Вы можете обратиться с устным или письменным заявлением в уполномоченный орган по противодействию коррупции или в Call-центр 1424.

14. Одной из форм сообщения о правонарушении коррупционного характера является анонимное обращение. Хотя в этом случае заявитель не может ввиду анонимности рассчитывать на получение ответа, а само анонимное обращение о преступлении не может служить поводом для возбуждения уголовного дела, за исключением случаев, когда в таком обращении содержатся сведения о готовящихся или совершенных уголовных правонарушениях.

15. В случае вымогательства взятки Вам нужно обратиться в уполномоченный орган по противодействию коррупции и написать

заявление о факте вымогательства у Вас взятки или коммерческого подкупа, в котором точно указать:

- кто из должностных лиц (фамилия, имя, отчество, должность, наименование учреждения) вымогает у Вас взятку или кто из представителей коммерческих структур толкает Вас на совершение подкупа;
- какова сумма и характер вымогаемой взятки (подкупа);
- за какие конкретно действия (или бездействие) у Вас вымогают взятку или совершается коммерческий подкуп;
- в какое время, в каком месте и каким образом должна произойти непосредственная дача взятки или должен быть осуществлен коммерческий подкуп.

Глава 5. Алгоритм действий работников при ситуации коррупционного характера

16. Наряду с обращением в уполномоченный орган по противодействию коррупции работники в соответствии с данной инструкцией должны принять меры по уведомлению руководства.

В соответствии с утвержденной штатной структурой Учреждения, разработан следующий алгоритм действий всех работников на случаи при выявлении и/или столкновении с коррупционными преступлениями и ситуациями с признаками коррупционного характера:

Работники центрального аппарата Учреждения

- работники департамента цифровизации, юридического департамента, департамента качества, департамента государственного учета и их структурных отделов должны сообщить курирующему заместителю Директора и Комплаенс офицеру; отдела бухгалтерского учета и отчетности, заместители главного врача, главный бухгалтер, инспектор по труду должны сообщить Комплаенс офицеру и главному врачу.

Глава 6. Ответственность руководителей, за коррупционное правонарушение подчиненных

17. В целях усиления мер, направленных на предупреждение коррупции, предусмотрена норма, подразумевающая персональную ответственность руководителей, чьи подчиненные совершили коррупционное правонарушение, коммерческий подкуп и иные уголовные правонарушения при исполнении своих функциональных обязанностей и их вина доказана в суде.

18. В случае вовлечения работника Учреждения в орбиту уголовного преследования по фактам совершения коррупционного правонарушения, коммерческого подкупа и иные уголовные правонарушений при исполнении своих функциональных обязанностей, данный работник в соответствии с Трудовым кодексом Республики Казахстан отстраняется от исполнения своих должностных обязанностей на период проведения досудебного

расследования. Непосредственный руководитель данного работника обязан предпринять соответствующие меры по отстранению работника от исполнения своих должностных обязанностей.

19. Дисциплинарная ответственность предполагает вынесение:

- замечания;
- выговора;
- строгого выговора;
- расторжение трудового договора по инициативе работодателя по основаниям, предусмотренным Трудовым кодексом.

Руководитель должен подавать заявление на увольнение при наличии вступившего в законную силу обвинительного приговора суда в отношении его непосредственного подчиненного или принятие решения о прекращении уголовного дела по не реабилитирующим основаниям (амнистия, деятельное раскаяние, примирение сторон и др.).

Заявление на увольнение подается ответственному лицу, назначившему руководителя на должность. Принятие решения об увольнении и вынесения дисциплинарного взыскания является прерогативой лица, назначившего руководителя на данную должность.

Срок, в течение которого руководитель подает в отставку, составляет 10 календарных дней.

20. Непосредственными подчинёнными являются:

- для главного врача – его заместители, главный бухгалтер, инспектор по труду, все административные сотрудники, Комплаенс офицер;
- для главного бухгалтера – все специалисты бухгалтерского учета и отчетности;
- для заместителя руководителя юридического сектора – инспектор отдела кадров и документационного обеспечения, правового обеспечения, закупок и сопровождения договоров;
- для инспектора отдела кадров – все документационного обеспечения;
- для менеджера государственных закупок – все сотрудники касательно государственных закупок;

21. Необходимо принять во внимание, что при совершении правонарушения коррупционного характера непосредственным подчиненным руководитель несет персональную ответственность по истечении 3-х месяцев со дня назначения на данную должность.

При этом, вышеуказанная ответственность не распространяется на руководство, самостоятельно сообщившее о факте коррупционного правонарушения, совершенном непосредственным подчиненным, согласно статье 24 Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции».

22. Работник, сообщивший о факте коррупционного правонарушения, коммерческого подкупа и иных уголовных правонарушениях при исполнении работником Учреждения своих функциональных обязанностей, или иным образом оказывающий содействие в противодействии коррупции, коммерческом подкупе и иных уголовных правонарушениях при исполнении работниками Учреждения своих функциональных обязанностей находится

под защитой государства и поощряется в порядке, установленном Правительством Республики Казахстан.

23. Данное положения не распространяются на лиц, сообщивших заведомо ложную информацию о факте коррупционного правонарушения, которые подлежат ответственности в соответствии с законом.

24. Информация о работнике, оказывающем содействие в противодействии коррупции, коммерческом подкупе и иных уголовных правонарушениях при исполнении работниками Учреждения своих функциональных обязанностей является государственным секретом и предоставляется в порядке, установленном законом. Разглашение указанной информации влечет ответственность, установленную законом.

Глава 7. Заключительные положения

25. Инструкция вводится в действие по истечении 5 (пять) рабочих дней со дня их утверждения главным врачом.

26. Изменения/дополнения, вносимые в Инструкцию, вступают в силу со дня ее утверждения главным врачом.